

**A Pentelei Waldorf Általános Iskola és
Alapfokú Művészeti Iskola
Pedagógiai Programja**

*„A gyerekeket tiszteletben kell fogadni,
szeretettel kell nevelni,
és szabadságban kell elbocsátani.”
(Rudolf Steiner)*

2022.

Tartalom

1.	Az iskola bemutatása	1
1.1.	Iskolánk története	1
1.2.	Iskolánk Waldorf-pedagógiai feladatai, célkitűzései, alapelvei	3
1.3.	A Waldorf-pedagógia	3
1.4.	A Waldorf-pedagógia, mint az integráció egy lehetséges szintere, esélyegyenlőség	6
1.5.	Sajátos iskolai szerkezet	7
2.	A Waldorf-pedagógia alapján működő intézmények Waldorf-kerettanterve, mint a nevelés-oktatás tartalmi kérdéseire vonatkozó egyedi megoldás, illetve mint az intézmény nevelési programjának és helyi tantervének alapidokumentuma	8
3.	Az intézmény helyi megoldásai a kerettanterv által kijelölt keretek között	9
4.	A pedagógiai program egyéb részei	11
4.1.	A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai	11
4.2.	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	13
4.3.	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	14
4.4.	Diákönkormányzat - A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai	17
4.5.	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái; a tanulók, szülők/gondviselők értesítésével kapcsolatok szabályok	18
4.6.	Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	22
4.7.	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, számonkérések rendje	23
4.8.	A magasabb évfolyamra lépés feltételei	24
4.9.	A szöveges értékelések érdemjeggyé történő átalakításának elvei	25

1. Az iskola bemutatása

*„A mi vélekedéseink és meggyőződéseink csak a mi számunkra érvényesek.
Az ifjúság elé tárjuk őket, hogy azt mondjuk: így látjuk mi a világot.
Nézzétek most már meg ti is, milyenek mutatja magát nektek.”
(Rudolf Steiner)*

Az intézmény adatai:

Pentelei Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
2400 Dunaújváros, Magyar út 49.

Az intézmény alapítója és fenntartója:

Göllner Mária Waldorf Pedagógiai Alapítvány
2400 Dunaújváros, Csokonai tér 4. fsz.3.

Az intézmény felügyeleti szervei:

A fenntartói tevékenység törvényességi felügyeletét az Emberi Erőforrások Minisztere, az intézmény törvényességi és szakmai felügyeletét a fenntartó gyakorolja.

1.1. Iskolánk története

2001-ben, egy szülő kezdeményezésére indult Dunaújvárosban a Waldorf-óvoda megalapításának igénye. Jármay Zsuzsanna tervéhez sok család csatlakozott, és rendszeresen tartottak gyermekeiknek foglalkozásokat, a családoknak összejöveteleket, megbeszéléseket, melynek első lépéseként létrejött a Göllner Mária Waldorf Pedagógiai Alapítvány 2002-ben.

A szülők Waldorf-pedagógiába való bevezetését, antropozófiai alapjainak megismerését már gyakorló Waldorf-pedagógusok és közismert szakemberek segítették a kezdetektől fogva. Ezen az úton Szentkúti Márta Waldorf-tanár, Kollinger Margó Waldorf-óvónő és euritmista, valamint Dr. Vekerdy Tamás pszichológus vezetett bennünket előadásokkal, közös olvasással és a gyerekeknek tartott rendszeres foglalkozásokkal. Sok tanulóév telt el így, a gyerekek többsége már iskolába lépett, amikor 2011. szeptemberben egy új szülői összefogással megalakult Dunaújváros első Waldorf-intézménye. Ma a Csigadombi Waldorf Óvoda egy második otthon lehetőségét nyújtja a dunaújvárosi és környékbeli gyermekek számára.

Történetünk itt nem ért véget.

„Ó, mégis keresni kell... mert kell egy hely, hol nem fáznak a csillagok...”

(A padlás - Nyitány).

A szülői közösség szoros együttműködésben dolgozott tovább a fenntartó alapítvánnyal egy célért: megnyithassa kapuit Dunaújvárosban a Waldorf-iskola. Céltudatos munkánk során folyamatosan szerveztünk előadásokat, játszóházakat, kézműves délutánokat, kerestük a leendő tanárokat. Ezeken az alkalmakon olyan, a Waldorf-pedagógia iránt érdeklődő, illetve az iskolaalapítási munkánkba bekapcsolódni vágyó családokkal találkoztunk, amelyek nagy lelkesedéssel, összefogással és óriási munkával lehetővé tették, hogy 2015. szeptemberben kilenc gyermekkel, az osztálytanítóval, a napközis tanárral és három szaktanárral elinduljon a tanítás az első osztályban. A szülők, az első tanárok és az alapítvány közös erőfeszítéseivel Dunaújváros önkormányzata az iskolaépület biztosításával járult hozzá, ahogy azt az óvoda alapításánál is tette.

A korábbi Szórád Márton Általános Iskola épületét béreljük, és a szülői közösség áldozatos munkájával folyamatosan újítjuk fel, alakítjuk ki és gondozzuk az iskolai tereket, külső környezetét, az udvart és a tornatermet. Évről-évre folyamatosan zajlik a háromszintes épület felújítása és szépítése az iskola növekedésének ütemében.

Az alapítás éve óta minden évben egy-egy új első osztállyal bővült az iskola, jelenleg hét osztályunk van. Az osztálylétszámok folyamatosan emelkednek, az úttörő osztályunkban már 15 diák tanul. Az átlag létszám osztályonként 14 fő. Jelenleg 98 tanulója van az iskolának. Az iskola családi hangulatához hozzájárul, hogy évfolyamonként egy osztály van.

Az iskola beiskolázási területe Dunaújváros és vonzáskörzete. Vannak diákjaink, akik több, mint 40 km-ről járnak be naponta.

A fenntartó alapítvány ezt a két különálló, de szakmailag szorosan együttműködő intézményt működteti.

2020-ban szülői kezdeményezésre felmerült az iskola kibővítésének gondolata: teljes Waldorf-iskolai képzés biztosítása a gyermekeknek 1-13. évfolyamon. Az iskolaalapító szülők célja, hogy gyermekeik – akik jelenleg 7. osztályba járnak – középiskolai tanulmányaikat is a Waldorf-pedagógia elvei és keretei alapján végezhessek el. Az egységes 13 évfolyamos iskola kibővítésére alapítói kör jött létre, melynek tagjai rendszeresen összejönnek, hogy tanulmányozzák és az egész közösség számára megismertessék és elfogadhatóvá tegyék az iskola kibővítését, a teljes Waldorf-pedagógiai képzés jelentőségét gyermekeik életében. Szeretnénk a legtöbb gyermeket végigvezetni lehetőleg a teljes

Waldorf-íven, hogy tanulóink olyan felnőttekké váljanak, akik megtalálják helyüket a világban, harmóniában tudnak élni saját magukkal, valamint szűkebb és tágabb környezetükkel.

1.2. Iskolánk Waldorf-pedagógiai feladatai, célkitűzései, alapelvei

Iskolánk működésének szellemi alapját az antropozófia alkotja. Az ebből származó világ- és emberképre épül pedagógiánk.

A Waldorf-iskola pedagógiai programja mögött az egészségességre törekvés, más kontextusban a fenntartható emberi fejlődés elve húzódik meg. Törekednünk kell arra, hogy olyan körülményeket teremtsünk a gyermek fejlődése számára, mely adottságainak függvényében lehetővé teszi a testi-lelki-szellemi értelemben egészséges emberre jellemző tulajdonságok, képességek lehető legszélesebb skálájának lehető legoptimálisabb kibontakoztatását, a társadalomba való beilleszkedés érdekében.

A nevelést művészetnek tekintjük; ezzel a megközelítési móddal törekszünk a körülöttünk lévő világ és a ránk bízott gyermekek mind teljesebb megismerésére, ennek felhasználásával alakítjuk ki a számukra leginkább megfelelő tartalmakat és munkaformákat.

1.3. A Waldorf-pedagógia

- a tanulási folyamatot a szabadság eszközének tekinti, amellyel elvezethetjük a gyermeket önmagához, hogy felnőttként képessé váljon saját útjának felismerésére és követésére
- sokoldalúan fejleszti a gyermek testi, lelki és szellemi készségeit, megteremti az ehhez szükséges feltételeket
- az életkornak megfelelően az egyéni vélemények, vélekedések, világlátás kialakítását támogatja ahelyett, hogy meggyőződéseket közvetítene
- elismeri és tiszteletben tartja minden diák egyediségét, individualitását
- támogatja a tanulóban a világ megismerésére irányuló kíváncsiságot, a környezet iránti felelős magatartást és tenni akarást
- lépést tart a gyermekkor és a kamaszkor legfontosabb fejlődési fázisaival
- harmonizáló hatást fejt ki, mely kihat az egész szervezetre, a test ritmusaira és működésére is
- ösztönöz a fejlődéshez elengedhetetlen tapasztalatok megszerzésére, a gyermeket a mindenkori érettségének megfelelő kihívások elé állítja

A Waldorf-iskolát a szív, a kéz és a fej iskolájának is nevezik, mivel a gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődését harmonikus egységben kezeli:

- a szív iskolája, mert a művészeteknek, mint az érzelmek megformált kifejezésének, és az érzékelés fejlesztésének nagy szerepet tulajdonít
- a kéz iskolája, mert a mozgás, a végtagok fejlesztésén keresztül neveli és erősíti a gyerek akaratát
- a fej iskolája is, amennyiben a hagyományos értelemben vett tananyag elsajátításán túl a pontos megfigyelés, a gondolkodás, és az önálló következtetés képességének fejlesztését is célként tűzi ki

Célunk az elsődleges prevenció megvalósítása, megelőzni a különböző fejlődési problémák, ezen belül különösen a tanulási hátrányok, nehézségek kialakulását és a viselkedési, beilleszkedési nehézségek létrejöttét. Ennek elérésére különösen az alsó szakaszban nagy hangsúlyt kap a széles alapokon nyugvó képesség-, készségfejlesztés, mely később is következetesen megelőzi az egyes képességekhez kötött, adott tantárgyi tartalmak megjelenését.

Kiegyenlítő-harmonizáló pedagógiai hatás elérése is fontos feladat: a személyiségen belüli (intrapersonális), különösen a képesség-, készségfejlődés terén meglévő fejlődési egyenetlenségek, diszharmoniók pedagógiai módszerekkel történő kiegyenlítése, harmonizálása. Ez a kiegyenlítés (harmonizálás) nem korlátozódik a tantárgyi tartalmak elsajátításához szükséges, főképpen kognitív képesség-, készségstruktúra fejlesztésére, hanem az érzelmi-indulati, az akarati-cselekvéses és a szociális életben szükséges képesség-, készségstruktúra harmonizálását is szem előtt tartja.

Az emberré válás folyamatának egészét szem előtt tartva nem korlátozza a nevelést-oktatást az időszakosan változó, múlt trendként preferált tulajdonságok egyoldalú erősítésére (pl. jó munkavállaló).

Ennek értelmében a Waldorf-pedagógia figyelembe véve a természetes érési folyamatokat minden életkorban a gyermekek teljes személyiségének, vagyis testi-lelki-szellemi képességeinek dinamikus egyensúlyban lévő fejlesztésére törekszik, inspirálja a gyermekek belső fejlődését és elősegíti a külvilággal való egészséges kapcsolat kialakulását. Ez utóbbi eredményességét nem elsősorban a tanulmányi eredmény alakulásán méri le, hanem képesség- és készségfejlesztő jellegű, modern pedagógiai értelemben kompetenciaalapú nevelést-

oktatást valósít meg.

A Waldorf-pedagógia szemléletében egyensúlyba kerül a közösség és az egyén fejlődésének fontossága, az általános fejlődésmenet és az egyének fejlődésének kapcsolata. Tekintettel van az individuális különbségekre, elfogadja, hogy a gyermekek képességei hasonló életkoruk ellenére igen különbözőek lehetnek, támogatja, inspirálja az individuális fejlődési út bejárását, a természetesen bekövetkező fejlődési krízisek megélését és megoldását. Ugyanakkor a Waldorf-iskola célja, hogy viszonylag nagy osztálylétszámmal dolgozzon, hiszen fontos pedagógiai cél az osztályon belüli gazdag szociális kapcsolatrendszer kialakítása, mely modellezni kívánja a társadalmi sokszínűséget, és amit értékként mutat meg).

1.4. A Waldorf-pedagógia, mint az integráció egy lehetséges színtere, esélyegyenlőség

Nagy figyelmet fordítunk a nemzetiségi, vallási, etnikai másság elfogadásának formálására. Embertani, gyermekszemléletbeli felfogásunk arra kötelez bennünket, hogy a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását a lehető legtöbb eszközzel alátámasszuk. Kerülünk minden olyan pedagógiai módszert, kommunikációs eljárást, amely a gyermekekben az egoizmus erősödéséhez, a másokat legyőzni, megalázni akaró, intoleráns magatartásformákat bátorítja. Az empátia és együttérzés kifejlődésének ápolása alapvető feladatunk.

A Waldorf-pedagógia nevelési attitűdje a különböző integrációs szemléletek közül az inkluzív formához áll a legközelebb, a következő ismérvek miatt:

- Felismeri és tiszteletben tartja a tanulók közötti egyéni különbségeket, függetlenül attól, hogy azok miből erednek, és az iskolai élet mely területén jelennek meg.
- Ez a szemlélet a Waldorf-iskola egész életét áthatja: megjelenik az osztálytermi munkában és a tanórán kívüli nevelési helyzetekben, a tanári kollégium munkájában, valamint a szülőkkel való kapcsolatban is.
- Az adott korosztály fejlődési sajátosságait tartja szem előtt, ehhez rendeli az aktuális osztályfokon a tananyagot.
- Szöveges értékelést alkalmaz, melyben a tanuló önmagához mért fejlődését is megjeleníti.
- A teljes személyiség fejlesztésére törekszik, nem pusztán a tudás megszerzésére koncentrál, a nevelési tanítási folyamatban is támogatja a tanulói sokféleséget.
- Fontosnak tartja, hogy minden gyermek a lehető legnagyobb aktivitással vegyen részt a tanulási folyamatban.
- A gyermek kiegyenlített, harmonikus fejlődésre, ilyen módon a megelőzésére fókuszál.
- Fontosnak tartja a tanulást támogató környezet kialakítását, elkötelezett abban, hogy felismerje a tanulás és a részvétel akadályait és mérsékelje azokat.

A Pentelei Waldorf Iskola kitűzött célja, hogy a gyermekek és fiatalok testi, lelki és szellemi képességei a legteljesebb mértékben kibontakozzanak, ők maguk önállóvá váljanak, mutassák meg alkotóképességüket, legyenek kezdeményezők életük irányításában. Életfeladatukat felismerve vegyenek részt a világ alakításában, viseljenek felelősséget a többi ember és a társadalom dolgai iránt.

1.5. Sajátos iskolai szerkezet

Minden Waldorf-iskola szervezeti működése azoknak az alapelveknek megvalósítására törekszik, amelyeket Rudolf Steiner a szociális élet hármas tagozódásáról fogalmazott meg. Azon dolgozunk, hogy egy Waldorf-iskola lehetőségeire építve segítsük a hármas tagozódású szociális élet kialakulását, mely:

- a „szellemi élet” területén a szabadságot
- a „jogi élet” területén az egyenlőséget
- a „gazdasági élet” területén pedig a testvériséget helyezi előtérbe

A szellemi szféra működését a jog kell, hogy garantálja, és a gazdaságban megtermelt javak fedezik a költségeit. A működéshez szükséges pénz áramlását a jogi élet szabályozza, biztosítja. A Waldorf-iskolák megfigyelik, elemzik, feldolgozzák a társadalom aktuális működésével kapcsolatos tapasztalataikat. Eszerint a Waldorf-pedagógia legfontosabb célja a teljes társadalmi közösségi élet megújítása.

Az iskolák intézményi működésével kapcsolatban „tanárköztársaságról” beszél. Ebből következik, hogy az iskolák igazgatását, vezetését a tanárok az általuk választott öngazgatási formában látják el. Az intézmény működtetésébe bevonják a fenntartó, illetve a szülők képviselőit is.

A Waldorf-iskolák fenntartói az alapító szülők akaratától függően jelenleg egyesületek, illetve alapítványok lehetnek. A gazdaságban keletkezett pénzt az állam, illetve a fenntartó szülők az iskola fenntartóján keresztül juttatják el az iskolának. Az iskola költségvetése a fenntartó és az iskola párbeszéde során alakul ki.

2. A Waldorf-pedagógia alapján működő intézmények Waldorf-kerettantere, mint a nevelés-oktatás tartalmi kérdéseire vonatkozó egyedi megoldás, illetve mint az intézmény nevelési programjának és helyi tantervének alapidokumentuma

A magyar Waldorf-iskolák kerettantere 2020 a dokumentum mellékletét képezi.

3. Az intézmény helyi megoldásai a kerettanterv által kijelölt keretek között

Iskolánk 1-13. évfolyamának tantárgyi rendszerét és éves óraszámait a Kerettanterv szerint alkalmazza.

Mozgás és testnevelés

Az ehhez a tantárgyhoz kapcsolódó kötelezően választható testmozgás az alábbiak szerint valósul meg:

- 1-2. osztályban erdőjárás az osztálytanítóval
- 3-4. osztályban az osztálytanító által tartott mozgásóra - ugrókötelezés, fogók, labdajátékok, szabad játék

Digitális kultúra

A 7. osztálytól a kerettanterv által meghatározott óraszámban tanítjuk.

Idegen nyelvek

Iskolánkban az 1-12. évfolyamon oktatott két idegen nyelv az angol és a francia. A két nyelv között súlyozás nincs, mindkettőt a kerettanterv által meghatározott óraszámban tanítjuk. 13. osztályban csak azt a nyelvet tanulják a diákok, amelyből érettségire készülnek.

Kertművelés

A kertművelés órákat a fenntartó alapítvány tulajdonában lévő kiskertben tartjuk a kerettanterv által meghatározott óraszámban.

Művészeti órák

Kézművesség az 5-8. osztályban: fafaragás

Kézművesség a 9-10-11. osztályban a kerettanterv által felkínált kézműves tevékenységek közül a következőket választottuk:

- 9. osztályban faművesség
- 10. osztályban faművesség
- 11. osztályban faművesség

Gyakorlatok

A gimnáziumi gyakorlatok közül intézményünkben évfolyamonként a következő tevékenységeket választottuk:

- 9. osztályban mezőgazdasági gyakorlat
- 10. osztályban ipari, amit munkahelyi gyakorlatként rögzítünk
- 11. osztályban szociális gyakorlat
- 12. osztályban éves munka

A Waldorf-iskolában fontos szerepet kap a sokrétű művészeti tevékenység. Az alkotási folyamatokon keresztül formálódik, bomlik ki tanulóink személyisége, és a kooperatív feladatok teljesítése által fejlődik önállósága és szociális érzékenysége. E célt szolgálják a rendszeres művészeti és drámaelőadások:

- tanév végén a dráma-napon minden osztályfokon
- a 8. osztály végén egy nagyobb színdarab bemutatása és az általános iskolai tanulmányokat lezáró éves munka
- a 12. osztály végén egy egész estés színdarab bemutatása és a tanulmányokat záró mestermunka elkészítése.

Az államilag elfogadott Waldorf-kerettantervben a gimnáziumi négy év (9-12. osztály), az általános iskolai megalapozás után, elsősorban a tanuló képességeinek kiteljesítéséről szól. Ezért a diákok tanulmányaik alatt projektheteken, valamint az életkoruknak megfelelő gyakorlatokon (mezőgazdasági gyakorlat, földmérés, szociális intézményben való munka, ipari gyakorlat) is részt vesznek.

A hagyományos, állami rendszerű érettségire, valamint a felsőoktatási felvételire való koncentrált felkészülés alapvetően a 13. osztályban történik, az emelt szintű érettségire készülők vagy az érdeklődők már 11. osztálytól fakultációs órákon is tanulhatják választott tantárgyaikat.

4. A pedagógiai program egyéb részei

4.1. A tanulók felvételének és átvételének helyi szabályai

A Waldorf-iskola nem kötelező felvételt biztosító iskola. Az elsős osztály kialakítását a leendő osztálytanító és az iskolában tanító tanárok közösen végzik. Az iskolánk tanulói létszáma maximum 216 fő lehet az általános iskolában és 125 fő a gimnáziumban.

A Pentelei Waldorf Iskola általános pedagógiai célkitűzése a gyermekek harmonikus, egészséges fejlődése, ennek következtében a jelentkező gyermekeknél nem a jövőben várható teljesítmény a felvétel kritériuma. Igyekszünk olyan osztályokat kialakítani, amelyekben a különböző temperamentumú, lelki alkatú gyermekek között egyensúly van, ugyanakkor figyelünk a fiúk-lányok arányára is. A leendő osztály összetételének kialakításánál fontos szempont az, hogy az osztályközösség a lehető leghatékonyabban tudjon működni, ezért törekszünk az egyensúly megtartására miszerint a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek ne legyenek túlsúlyban.

Megismerjük a szülők iskolaválasztási szempontjait is, ez ugyanis döntő jelentőségű az elkövetkező időszak pedagógiai együttműködésének sikere érdekében.

Az iskola az érdeklődő szülők számára a beiratkozási időszak előtt több hónappal előadás-sorozatot indít. Ezeket a Tanári Kollégium tagjai, szülők és meghívott gyakorlott Waldorf-pedagógusok tartják. Az előadók a Waldorf-pedagógia alapelveinek, fő irányvonalainak ismertetése mellett ilyenkor betekintést nyújtanak a pedagógia szellemi hátterébe, a módszertanába, az iskola életének jellegzetességeibe.

Ezt követően a szülők jelentkezési lapot töltenek ki, melyen a megadott kérdések alapján részletesen le kell írniuk gyermekük eddigi fejlődését, és indokolniuk kell az iskolánkba való jelentkezésüket.

A gyerekek számára szervezett játékos ismerkedés és a szülőkkel folytatott beszélgetés során az első osztály összeállításáért felelős beiskolázási tanári csoport - amennyiben arra lehetőség van, a leendő osztálytanító vezetésével - igyekszik minél pontosabb képet kialakítani a gyermekről, a szülőkről, a családban kialakult szülő-gyermek kapcsolatáról.

Ezen alkalmakon a szülők és pedagógusok kölcsönösen választ kaphatnak a felmerülő kérdéseikre.

Egy, a gyermekek számára szervezett csoportos játékos ismerkedésen a foglalkozáson részt vevő pedagógusoknak alkalmuk van az iskolába jelentkező gyermekek alaposabb megismerésére. A személyes találkozók végén a tanárok összegzik tapasztalataikat, és a

leendő osztálytanító javaslatait, érveit, szándékát figyelembe véve a Tanári Kollégium hozza meg a végleges döntést. A felvételtől és az elutasításról az iskola határozati formában értesíti a szülőket.

A felvételi folyamatba, a Tanári Kollégium bevonja az iskola Extra lesson tanárát.

Az iskolában felmerülő térítési díjak mértékéről, a hatályos fizetési rendről a felvételi eljárás során tájékoztatjuk a szülőket.

A tanév közben vagy az új tanév kezdetén jelentkező szülők felvételi kérelemmel fordulhatnak iskolánkhoz. A jelentkező családot megismertetjük az iskola pedagógiai célkitűzéseivel, módszereivel, és elmondjuk, hogy az iskola milyen együttműködést kíván a szülőtől. Az iskola a felvételi folyamat megkezdése előtt a szülőtől információt kér a gyermek tanulmányi eredményeiről és a hiányzásairól.

Ezt követően az osztálytanító az osztályban tanító kollégáival együtt mérlegeli, hogy az osztály tud-e újabb gyermeket befogadni.

Az iskola a szülőkkal folytatott beszélgetésen túl, - mely két tanár jelenlétében zajlik - a gyermeknek lehetőséget biztosít az iskolába járásra egy próbahéten keresztül. 1. és 2. osztályban a játékos ismerkedésre is sor kerül.

A felvételtől az osztálytanító a Tanári Kollégium egyetértésével hoz döntést, amiről értesíti a szülőket.

A felvételi folyamat a Pedagógiai megállapodás aláírásával zárul.

4.2. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Az évfolyamok tantárgyakra vonatkozó követelményeit a Kerettanterv tartalmazza.

Alapfokú képzés és művészeti vizsgák követelményei

A tanulmányok alatt a művészetoktatáshoz kapcsolódóan két vizsga követelményeinek kell megfelelniük a diákoknak.

Művészeti alapvizsga:

A művészeti képzés alapfokú szakasza az 1-8. évfolyamokat foglalja magában, ezt a szakaszt zárja a művészeti alapvizsga. A nyolcadik tanév során a tanulók „éves munkát” végeznek, mely egy szabadon választott témának elméleti, művészeti és gyakorlati összetevőket tartalmazó feldolgozása. Része egy „mestermunka”, mely egy tárgy művészi kivitelezésű megvalósítása, illetve előadóművészeti tárgy választása esetén élőben bemutatott zenei vagy színi alkotás.

Az alapfokú művészeti vizsga, az éves munka szóbeli előadása elsősorban az osztály és a szülők (esetleg más meghívott tanárok és diákok) előtt viszonylag szűk, zárt körben zajlik. A korábban leadott írásbeli munkát, a gyerekek által maguk készített gyakorlati-művészeti munkát és a szóbeli előadást egyaránt az osztálytanító értékeli. Az osztálytanító írásos értékelése az év végi szöveges értékelés, az év végi bizonyítvány része.

Művészeti záróvizsga:

A művészeti záróvizsga a továbbképző szakasz (9-12. évfolyam) lezárása. A vizsga a 12. évfolyam éves munkájának művészeti részét képezi. Az éves munka elméleti (tudományos) és gyakorlati (művészeti) részből áll. A művészeti záróvizsgát a diákok különböző előadóművészeti ágakkal is kiegészíthetik, például: zeneművészet, táncművészet, euritmia, képzőművészet. A művészeti záróvizsgájuk egy szóbeli előadással zárul, amelyben bemutatják a kutatási területüket vagy a választott témájukból egy jellegzetes példát kiemelve, azon keresztül mutatják be az egész munkájukat. A határidőre leadott írásbeli dolgozatot és a szóbeli előadást egyaránt a belső témavezetőkön kívül a tanári kollégiumhoz tartozó opponens is véleményezi. Az írásos értékelések hivatalos másolatát az iskola dokumentumként megőrzi. Az írásbeli munkák másodpéldánya pedig az iskola könyvtárába kerül, amelyek az iskola diákjai, tanárai és más érdeklődők számára szabadon hozzáférhető.

Iskolánk a pót- és értékelő vizsgákat a jogszabályok szerint tartja.

Tanulmányok alatti egyéb vizsgák: osztályozó, javító, különbözeti vizsga

A tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze. (Alapfokú művészeti intézményben a tanítási órák egyharmada, ill. egy adott tantárgyból a tanítási órák több, mint 30%-a), továbbá, ha felmentették a tanórai foglalkozáson való részvétel alól. Időpontjait a tanári kollégium jóváhagyásával az érintett szaktanárok jelölik ki. Az előrehozott érettségi miatt szervezett osztályozóvizsga időpontját a pedagógiai kollégium jelöli ki. Az osztályozóvizsga legkésőbbi lehetséges időpontja az érettségi vizsgaidőszak megkezdését megelőző utolsó munkanap. A tanulónak az adott félévi teljesítményének értékelése céljából szervezett osztályozóvizsgára a félév utolsó hetében kerül sor. A pontos időpontot a tanári kollégium jelöli ki. Különbözeti vizsga az egész tanév során kérvényezhető. A kérvényt az indoklással együtt az iskola vezetőségének kell benyújtani. Pozitív elbírálás esetén a vizsga időpontját ki kell tűzni, és az érintett tanulót értesíteni kell. Egyes tantárgyak követelményeinek nem teljesítése esetén javítóvizsgára kerülhet sor, amelyet augusztus 21-31. között tartunk.- Az osztályozó, különbözeti és pótvizsgák szabályai: - a tantárgyat tanító pedagógus döntése szerint a vizsga lehet írásbeli és/vagy szóbeli, a művészeti tárgyak, a bothmer gimnasztika és az informatika esetében gyakorlati is. - A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. - Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.14 - gyakorlati vizsga pontos követelményeit a szaktanár határozza meg, és erről írásban értesíti a tanulót a vizsga időpontjával együtt. - Az adott vizsga követelményrendszere a kerettanterv évfolyamokhoz és tantárgyakhoz kötött minimálisan elvárt tartalmi elemeire épül. Ezek alapján az osztálytanító vagy az érintett szaktanár határozza meg a követelményeket, és saját hatáskörben értékeli a tanulót.

4.3. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- megismerjék az elsősegélynyújtás fogalmát,
- felismerjék a veszélyhelyzeteket,
- megismerjék a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- elsajátítsák a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- megismerkedjenek a mentőszolgálat működésével, elsajátítsák a segítségkérés formáit, a mentő hívásának módját.

A tanulók életkoruknak megfelelő szinten foglalkoznak a legfontosabb elsősegély-nyújtási alapismeretekkel a tanórai és a tanórán kívüli egyéb foglalkozások keretében. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai feladatok:

- a balesetek megelőzése
- a tanulóknak az alapvető elsősegély-nyújtási módok bemutatása, ezek gyakorlása
- a pedagógusok elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen való részvételének támogatása
- az iskolai elsősegélyhely, elsősegélynyújtó felszerelések biztosítása, tanulókkal való megismertetése

A feladatok megvalósításának elősegítése érdekében az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását szolgáló iskolai tevékenységek

Az egyes tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek

Tantárgy	Elsősegély-nyújtási alapismeret
természetismeret, biológia	sérülések ellátása, allergiás tünetek, kezelése, vérzések csillapítása, légzési akadályok elhárítása, rovarcsípések enyhítése, újraélesztés alapfogásai
kémia, fizika	vegyszerek és mérgek hatásai, forrázás veszélyei és kezelése, égési sérülések és azok ellátása, gázok okozta mérgezés tünetei és a segítségnyújtás módja

mozgás és testnevelés, dráma	esés, húzódás, rándulás, ficam tünetei és kezelése, teendők komolyabb sportsérülések esetén
vizuális kultúra: festés, rajz-grafika	festékek, ragasztók káros hatásai és tünetei
informatika	számítógép káros hatásai és a felelős használat elsajátításának módja
kertművelés, kézművesség	szerszámok, eszközök sérülésveszélyei, a sérülések ellátása
zene	hangszálak sérülései és a probléma megelőzése a fül, a hallás védelme

A tanórán kívüli egyéb foglalkozások szervezése

Minden évben egyszer projekt-hetet szervezünk iskolánk minden évfolyama számára.

A foglalkozások vezetői: az intézmény pedagógusai és diákjai, kortárs segítők, meghívott szakemberek, együttműködő szervezetek (védőnő, iskolaorvos, mentőorvos).

A projekt-héten minden évfolyam az életkorának megfelelően részesül az elsősegélynyújtási ismeretekben.

Kiemelt területek: mérgezés, égés, vérzés, áramütés, törés, újraélesztés, függőségek.

- 1-3. osztályban elsősorban a balesetek megelőzésére, a segítségkérés fontosságára és módjára fektetjük a hangsúlyt, melyet sok szemléltetéssel, játékkal, történettel mélyítünk el a gyerekekben (tapasztalatszerzés, átélés, képi megfogalmazás). Látogatást teszünk a városi mentőállomáson és tűzoltóságon.
- 4-5. osztályban már az elsősegélynyújtás egyszerűbb módjait is megismertetjük a gyerekekkel (pl. vágott seb, horzsolás, agyrázkódás, napszúrás ellátása, kezelése).
- 6-7. osztályban az ok-okozati összefüggések megértése is hangsúlyossá válik. Az elsősegélynyújtás formáit egyre inkább kiterjesztjük (pl. stabil oldalfekvés, alacsony vércukorszint kezelése, nyomókötés).
- 8. osztályban a fentiek magasabb szintre emelése és gyakorlása mellett a gyerekek megismerkednek az áramütés okozta balesetek teendőivel, az újraélesztés technikájával.

- A 9-12. évfolyamokon rendszeresen tartunk beszélgetéseket a következő témákban:
    - drogprevenció (tudatmódosító- és kábítószeres hatása, használatuk veszélyei),
    - egyéb függőségek veszélyei és kezelése, például: cigaretta, alkohol, médiahasználat, játék, virtuális világ.
- A foglalkozások vezetői: az intézmény pedagógusai és diákjai, kortárs segítők, meghívott szakemberek, együttműködő szervezetek.

4.4. Diákönkormányzat - A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai

Az iskolánkban pedagógiai okokból diákönkormányzat 9. osztálytól kezdve működik. A tanulók és diákköreiből diákönkormányzatot hozhatnak létre.

A Waldorf-pedagógia célja, hogy a gyermek felnövekedve saját maga állította belső célok felé haladjon. Ezért a diákönkormányzat megszervezése, működtetése a tanulók érdekérvényesítő igényének megszületésével, a tőlük induló kezdeményezés támogatásával tud megvalósulni. A vélemény-nyilvánítási jog minden tanulót megilleti, ennek gyakorlását a tanulók életkorának megfelelően segítik és támogatják a pedagógusok. Ezt a jogot a tanulók a tanítási órán, az óra menetéhez és a tanítás rendjéhez alkalmazkodva gyakorolhatják, továbbá az iskolai élettel kapcsolatos kérdésekről véleményt alkothatnak, javaslataikat az osztálytanítók, osztálykísérők és szaktanárok közvetítésével vagy önállóan a tanári kollégium elé terjeszthetik, amely megtárgyalja azt.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, alapvető feladata a tanulói érdekképviselés, önszerveződés megvalósítása, az Iskola döntési folyamataiban való részvétel. A diákönkormányzat a Tanári Kollégium véleményének kikérésével dönt: saját működéséről, a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, tájékoztatási rendszeréről, egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

Véleményét ki kell kérni (és a kérdések tárgyalására képviselőjét meg kell hívni):

- az SzMSz jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt, az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor
- a házirend elfogadása előtt
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez

- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához
- az egyéb foglalkozások formáinak meghatározásához
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához
- az SzMSz-ben meghatározott ügyekben

4.5. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái; a tanulók, szülők/gondviselők értesítésével kapcsolatok szabályok

Pedagógusok és tanulók kapcsolata

A Waldorf-iskola egyik jellemzője a tanítvány és a tanár közötti mély, személyes kapcsolat. Az osztálytanító az a személy, aki a gyermek számára a tudás megszemélyesítője, az ismeretek forrása. Nyolc éven át (lehetőség szerint) ugyanaz az osztálytanító kíséri a gyerekeket, ő jelenti számukra az érzelmi biztonságot. A főoktatás alatt az ő vezetésével dolgozzák fel a tananyagot. Az osztálytanító a napi intenzív kapcsolat következtében jól ismeri a gyermekeket, az epochánként változó tantárgyak tanítása közben egyre árnyaltabb és pontosabb kép alakul ki benne róluk. Egyéni haladásukról osztálytanítójuktól és szaktanáraiktól a Waldorf-pedagógia elveinek megfelelő folyamatos szóbeli visszajelzést és írásbeli tájékoztatást kapnak. Az osztályt és az Iskolát érintő kérdésekről elsősorban az osztálytanítók, osztálykísérők adnak tájékoztatást.

A 9. osztálytól kezdve az osztálykísérő tanár veszi át a tanulók kísérését, segítségét tanulmányaikban, figyelemmel kíséri egyéni életüket, személyiségük fejlődését. A gimnáziumban működő mentorrendszer közvetlenebb kapcsolatra ad lehetőséget egy-egy diák és tanár között.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján jelezhetik a Tanári Kollégiumnak vagy a Szülői Kollégiumnak, kérhetik a diákönkormányzat, valamint segítő tanára közvetítését is. Sérelem esetén a tanuló a szaktanáraihoz, osztálytanítójához/osztálykísérőjéhez, az iskolavezetéshez, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőshöz, a diákönkormányzatot segítő tanárhoz és a diákönkormányzat vezetőségéhez fordulhat.

Pedagógusok és diákképviselők kapcsolattartása

A diákönkormányzat egyik feladata, hogy segítse az Iskola tanulói és az iskolavezetés közötti kapcsolattartást. A tanulók és közösségeik az iskolai életüket érintő bármely kérdésben a diákönkormányzat útján is érvényesíthetik jogaikat. A 9. osztálytól kezdődően az egyes osztályok tanulói a tanév elején megválasztott diákönkormányzati képviselőkön keresztül tartják

a kapcsolatot a diákönkormányzat vezetőségével és közgyűlésével. A diákönkormányzat és az iskolavezetés kapcsolattartását a diákönkormányzat munkáját segítő tanár támogatja: segíti a diákönkormányzati munkát, és minden fórumon képviseli annak érdekeit, napi kapcsolatot tart a tanulókkal iskolai problémáik kezelésében. A diákönkormányzat közgyűlése nyilvános, a diákönkormányzat működéséről a tanulók tájékoztatást kérhetnek a vezetőségtől. A közgyűlésekről a diákönkormányzat az üléseket követően az osztályképviselőkön keresztül tájékoztatja a diákokat. A diákönkormányzat mindenki számára elérhető az iskolaépületben.

Pedagógusok és szülők kapcsolattartása

A Waldorf-iskola mindig szülők elhatározásából jön létre. Munkájuk azonban nem ér véget az iskola elindításával, mivel az ott dolgozó pedagógusok nevelő partnerként tekintenek rájuk.

A szülőkkel harmonikus kapcsolaton alapuló együtt-munkálkodást szeretnénk kialakítani. Ez az iskola nem létezhetne sem lelkiileg, sem anyagilag a sok szülői segítség nélkül. Hiszen valamikor ők indították az iskolát, és az iskolában tanító pedagógusoknak fontos, hogy a szülők jó helyen tudják gyermekeiket.

Az egyes szülőkkel, a szülői közösséggel, a Szülői Kollégiummal való megfelelő együttműködés, a szülőkkel való kapcsolattartás a Waldorf-iskola kiemelten fontos területe, amelynek kialakításáért és gondozásáért a Tanári Kollégium egésze felelősséggel tartozik.

A Tanári Kollégium a közvetlen kapcsolat több módját kínálja a szülők számára.

Az osztálytanító/osztálykísérő szoros kapcsolatot épít ki a szülőkkel. Először a felvételi folyamatban kerül sor személyes találkozásra, amely során a szülőkkel két pedagógus beszélget, bemutatják a Waldorf-pedagógia sajátosságait, az iskola működését. A gyermekeknek is lehetőségük van ismerkedésre a leendő elsősöknek szervezett iskolai játszóházakban illetve a gimnáziumi felvételt megelőző műhelymunkákban, nyitott iskolai programokon (pl.: Ünnepváros vásár novemberben).

Az osztálytanító a tanévet megelőzően családlátogatást kezdeményez az elsős gyermekek és az újonnan érkező tanulók szüleinél, magasabb osztályfokon is, ha erre igény van.

A szülők az osztálytanítókkal/osztálykísérőkkel, illetve a szaktanárokkal előzetesen egyeztetett időpontban beszélgethetnek gyermekük fejlődéséről. E találkozásokat a szülők, illetve a tanárok egyaránt kezdeményezhetik.

A fogadóórák rendjében az osztálytanítók/osztálykísérők minden családdal személyesen beszélgetnek a tanulók munkájáról januárban és májusban a félévi és év végi írásbeli értékelések mellett. A szaktanárok szintén legalább félévente adnak lehetőséget a szülőknek a félévi munka értékelésére. Félévkor és év végén a gyermekek szöveges bizonyítványt kapnak.

A 11. osztálytól kezdve ezt az érdemjegyek egészítik ki minden tantárgyból. Az év végi bizonyítványnak az osztálytanító részéről a gyermek felé irányuló személyes része a bizonyítványvers az 1-8. osztályban. Ezek a versek - lehetőség szerint - nagy gonddal megformált, pedagógiai tapintatot tükröző saját szerzemények. Ugyanakkor a szülők a gyermek általános fejlődéséről és minden tantárgyról külön is szöveges értékelést kapnak. A jellemzésnek szabatos mondatokban megfogalmazott pontos leírásnak kell lennie. Ezekkel összhangban a szaktárgyi értékeléseknél is fontos az iránymutató tárgyilagosság: az elvégzett éves munka tartalmi összefoglalója után következik az egyéni munka értékelése.

Annak érdekében, hogy az iskola elveit, gyakorlatát, értékrendjét harmóniába hozzák a családok életével, az osztálytanítók/osztálykísérők havi rendszerességgel Szülői Estet szerveznek az osztályba járó gyerekek szüleinek. Ezek a Szülői Estek alkalmat adnak az eszmecserére, a tapasztalatok megosztására, a fontosabb életkori sajátosságok közös megértésére, feldolgozására. Programját az osztálytanító/osztálykísérő állítja össze, de témát a szülők is javasolhatnak. A szülők eleven kapcsolatot ápolnak az osztályt vezető tanárral és egymással is, ennek révén olyan szociális közeg jöhet létre, ami segíti a mindennapos gondok megoldását és nagyobb krízisek alkalmával is támogatást nyújthat a bajba kerülőknek. Ezen közvetlen emberi kapcsolattartás elengedhetetlen feltétele a gyerekek nevelésének, a közös felelősség tudatos kialakításának.

Ha a tanév során az osztályban nehézség merül fel, az osztálytanító/osztálykísérő tájékoztatja erről a szülőket személyesen, telefonon keresztül vagy e-mailben, és együtt keresik a megoldást. A szülőktől érkező minden egyéni megkeresésre a Tanári Kollégium nyitottan és készségesen áll rendelkezésre a szülőkkel való beszélgetésekre, melyet sokkal eredményesebbnek ítélünk, mint az írásbeli megkeresést, levelezést. A szülők írásbeli megkereséseire a jogszabályokban rögzített határidőn belül érdemi választ adunk. Ennek iskolánkban kidolgozott eljárásrendje a Panaszút.

A Szülői Kollégium a szülők önálló szerveződésű fóruma, amelybe osztályonként két-két szülőt delegálnak a közösségek. A szülők bevonása az iskolában zajló közösségi programok, ünnepek szervezésébe szintén erősíti az elkötelezettséget és lehetővé teszi a szülők számára a pedagógiai folyamatokba történő betekintést. Az iskolai rendezvények előkészítésében és megrendezésében az osztályok szülői közösségei a Szülői Kollégium koordinálásával az éves iskolai munkatervben meghatározott feladatok szerint vesznek részt. Az évszakünnepek, az év végi drámanap, a hangszeres bemutatók, melyek a gyermekek tanulmányi előmeneteléről adnak képet a szülőknek, szintén hozzátartoznak a kapcsolatok ápolásához. Ezen felül nyílt tanítási napokat szervezhet a Tanári Kollégium, amikor a szülők részt vehetnek a tanórákon.

Rendszeresen hívjuk a szülőket nyitott előadásokra a Waldorf-pedagógiáról. A Szülői Estek, fogadóórák és a nyílt tanítási napok időpontját az éves iskolai munkaterv határozza meg. A Tanári Kollégium negyedévente megbeszélésre hívja a Szülői Kollégium képviselőit.

Valamennyi programunkról, az elkövetkező időszak fontos iskolai eseményeiről elektronikus Hírlevél formájában heti rendszerességgel kap tájékoztatást az iskolai közösség. Az osztályközösségeknek van elektronikusan létrehozott levelezési csoportja, melyben sok egyéb hasznos információt tudnak megosztani egymással.

A Tanári Kollégium rendszeresen tartja a kapcsolatot az iskola különböző szervezeteivel. A pedagógusok és a szülők munkacsoportokat alakíthatnak az iskolában folyó munka segítésére.

Kapcsolat a fenntartóval és külső szervezetekkel

Az Iskola kiemelt kapcsolatot ápol fenntartójával, a Göllner Mária Waldorf Pedagógiai Alapítvánnyal. A fenntartó feladata az Iskola működéséhez szükséges jogi keretek és gazdasági feltételek megteremtése. A fenntartó a jogszabályban meghatározott intézményfenntartói tevékenységet a Tanári Kollégium által hozott döntések figyelembevételével látja el, biztosítva és támogatva a Waldorf-kerettantervben deklarált iskolai öngazgatást. Az Alapítvány és az Iskola döntéshozó testületei írásban tájékoztatják egymást üléseikről, döntéseikről. A fenntartó és Iskola együttműködésének területeit, az együttműködés formáit és szerveit, a feladat- és felelősségmegosztást részletesen az SzMSz szabályozza. A Tanári Kollégium és a fenntartó évente kétszer tart közös tanácskozást.

A Tanári Kollégium évente két alkalommal Intézményi konferenciát hív össze, melyre a fenntartó Alapítvány és a Szülői Kollégium képviselői kapnak meghívást.

Szülői fórum rendkívüli esetekben hívható össze a Tanári Kollégium, a fenntartó Alapítvány vagy a Szülői Kollégium kezdeményezésére.

A Tanári Kollégium szakmai találkozókat szervez az Alapítvány által fenntartott, de külön intézményként működő Csigadombi Waldorf Óvoda pedagógusaival évente 3 alkalommal az óvodai-iskolai átmenet megkönnyítése és közös programok szervezése céljából.

Elektronikus felületeken, az iskola honlapján adjuk közre a törvényben meghatározott információkat, valamint az aktuális eseményeket. Az utóbbiakat a Dunaújvárosi Waldorf-közösség Facebook oldala és a penteleiwaldorf Instagram oldal is tartalmazza.

Az iskolánk alapítása óta tagja a Magyar Waldorf Szövetségnek. A MWSZ által működtetett szakmai szervezet, a Waldorf Ház Pedagógiai Intézet szakmai programjain, képzésein rendszeresen részt veszünk.

A pedagógiai szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálatokkal a jogszabályokban meghatározottak szerint tartunk kapcsolatot. A gyermekjóléti szolgálatokkal a kapcsolattartás a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata, amelyben közreműködnek az osztálytanítók, osztálykísérők. A tanulók veszélyeztetettségének észlelése, feltárása és jelzése a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősnek az Iskola minden pedagógusának feladata. A veszélyeztetettség feltárásában, a megelőzésben a gyermekjóléti szolgálat segítséget nyújt, az Iskola pedagógusai pedig az iskolai nevelő-oktató munka keretei között közreműködnek a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokban.

A helyi önkormányzattal és helyi képviselőivel állandó vagy eseti kapcsolatot tartunk fenn.

Élő és együttműködő kapcsolatot ápolunk az iskolánk szomszédságában működő Pentelei Molnár János Szakképző Iskolával.

Mivel iskolánk lakóövezetben helyezkedik el, jó kapcsolatok ápolására törekszünk a szomszédokkal, ennek érdekében tájékoztatjuk őket az intézmény eseményeiről.

Az iskola-egészségügyi ellátást biztosító iskolaorvossal és védőnővel a tanulók egészségi állapotának megóvása érdekében az Iskola közvetlen és rendszeres kapcsolatot tart. Közreműködésükkel szervezi a tanulók iskolaorvosi, iskolafogászati, védőnői szűrését, a kötelező védőoltásokat.

Iskolánkban Extra lesson tanár segíti a gyermekek fejlődését.

4.6. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A napköziben 1-4. osztályos tanulók számára a napközis tanárok biztosítanak elfoglaltságot a kijelölt időben. Ekkor a gyerekek a tanárok által kiadott feladatot nem végeznék.

Iskolánkban az első két tanévben nem adunk házi feladatot.

Az 1. osztályban a gyerekek személyiségének formálódását a tanítás után elsődlegesen még mindig a szabad játék szolgálja. Ezzel együtt apró lépésekben megkezdődik az otthoni munka szükségességének, mint szokásnak a kialakítása (környezet megfigyelés, iskolai taneszközök rendbe tétele).

A 2. osztályban legfeljebb úgynevezett „szorgalmi” feladatokkal igyekszünk a tanulók érdeklődését az adott tananyag iránt felkelteni és fenntartani. Alapvetően igyekszünk a napi tananyagot olyan, a gyermekek érdeklődését felkeltő módon átadni a számukra, hogy

készítést érezzék a téma otthoni folytatására valamilyen gyakorlati vagy művészi tevékenység formájában. A délután és az este a napközben tanultak belső feldolgozására szolgál.

A 3. osztálytól az ismeretek elmélyítése miatt heti több alkalommal, fokozatosan felépítve kapnak a tanulók tanórán kívüli feladatokat a számolás, írás és olvasás begyakorlására. Naplót vezetnek, mely az olvasmányhoz kapcsolódik. Helyet kap benne a művészeti munka is. Az évek során az elvégzett feladatok feletti öröm már lehetővé teszi, hogy otthon is képesek legyenek egyre inkább önállóan dolgozni.

Az 5. osztálytól kezdve a tanulók a délutáni iskolai elfoglaltság keretében tanulószobán oldhatják meg a tanórán kívüli feladataikat (15-15h45-ig).

Az 5. osztálytól kezdődően a napi rendszerességet is szolgálva a gyermekek egyre több, egyre bonyolultabb és egyre nagyobb önállóságot igénylő, legfeljebb 30 percnyi házi feladatot kapnak. Ennek formája igen változatos lehet, a füzet-munkától a kiselőadás tartásán át valamilyen művészi vagy kézműves jellegű munka elvégzéséig.

A 6. osztálytól kezdve a tanítók és a szaktanárok egymással egyeztetve rendszeresen adhatnak házi feladatot a tanulóknak. Gyakran kell a diákoknak önálló gyűjtőmunkákat végezni és beszámolókat tartani. Az önálló munka értékes megnyilvánulásai a 8. osztályos éves munkák.

4.7. Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, számonkérések rendje

A gyermeknek olyan képességek kibontakoztatására van szüksége, melyekkel a későbbiekben önálló tanulásra lesz képes.

Ezért a tanár úgy készíti elő az ismereteket, olyan tapasztalatokat ad át a gyermekeknek, amelyek felkeltik az érdeklődésüket és öntevékenységre sarkallják őket.

A napi tanítás során, számtalan helyzetben a pedagógus felmérheti, számonkérheti, hogy ki hol tart a tanulásban. A tanulók időről időre beszámolnak ismereteik alakulásáról.

Az epochális rendben tanult közismereti tárgyak tanítására a reggeli tanórában kerül sor. A reggeli tanóra egy több részre tagolt egység. Első felében úgynevezett ritmikus gyakorlatokra kerül sor, amelyek időtartama és tartalma osztályfokonként és tantárgyanként változó. Ezt követi az előző nap tanultak átisméltése, ami egyszersmind a szóbeli számonkérés egyik módja is. További szóbeli számonkérésre kerülhet sor csoportos és egyéni formában.

Az első és második osztályosok tanulására a közös tanulás a jellemző.

A 3. osztálytól egyéni szóbeli beszámoltatás is történik, pl. a szorzótábla felmondása.

Az epochák és a szakórák során a tanulók füzetet vezetnek. Ezek szerkesztése, megfelelő szintű helyesírással történő vezetése, igényes elrendezése követelmény. A füzetek tartalmát a tanár folyamatosan ellenőrzi és értékeli.

Középtagozattól (5. osztálytól) már megjelenhet a számonkérésnek egy közvetlenebb formája is, az ún. tudáspróba, amely a tanult ismeretek elsajátításának szintjét hivatott ellenőrizni. A pedagógus szóbeli vagy írásbeli visszajelzést ad a diáknak az adott munkáról, esetenként százalékos formában is értékeli. A pedagógus a napi, heti és epochális visszatekintések kapcsán jegyzeteket készít a gyermekek haladásáról. Nagyon pontos képet alakít ki a gyermek képességeiről és azok változásairól. Mindezek alapján félévkor és év végén részletes szöveges értékelést készít, amit a szülő, 7. osztálytól pedig a tanuló is kézhez kap. A tanév közbeni teljesítményről a fogadó órákon és a szülői esteken tájékoztatja a szülőket.

A pedagógus a teljes személyiség fejlesztésére törekszik, nem pusztán a tudás megszerzésére fókuszál, felismeri és tiszteletben tartja a tanulók közötti egyéni különbségeket.

A tanulók gyakran adnak számot egy-egy tanulási szakaszcól, annak lezárásáról a közösség előtti bemutatók formájában (évszakünnep, drámanap). A középtagozaton egy-egy téma kapcsán beszámolókat, kiselőadásokat tartanak.

A 8. osztályban nagyobb szabású egyéni és osztályszintű csoportos zárómunkát készítenek írásban, művészi munkával kiegészítve, amelyet be is mutatnak diáktársaik, szüleik és tanáraik előtt.

A felsőtagozaton (9-13. osztályban) a szakórákon és az epochákon egyéni és csoportos számonkéréseket egyaránt alkalmazunk. A szóbeli feleleteket, ill. kisebb írásbeli dolgozatokat nem kötelesek előre bejelenteni a pedagógusok. A több hetes tananyagot felölelő írásbeli dolgozatok, epochazárók idejének kijelölése - a diákokkal közösen megbeszélve - legalább egy héttel a számonkérés időpontja előtt megtörténik. Az epochazáró vagy témazáró dolgozat megírása minden diák számára kötelező. Ha ezt valamilyen okból kifolyólag elmulasztja, egy előre kijelölt időpontban köteles azt pótolni. A hiányzásból eredő pótlásra az iskola minden tanulója számára 1 hét áll rendelkezésre.

4.8. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A magasabb évfolyamra lépés feltétele az 1-8. évfolyamon, hogy a tanuló a Waldorf-kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket és a továbblépéshez minimálisan elvárt eredményeket elérje.

A fejlesztési követelményeket és a továbbhaladás legalapvetőbb feltételeit évfolyamonként és tantárgyanként a kerettanterv tartalmazza.

Amennyiben a magasabb évfolyamra lépés feltételeinek a tanuló nem felel meg vagy egyéb okból nem értékelhető a tanuló teljesítménye, akkor a jogszabályok szerint osztályozó vagy javító vizsgát tesz.

4.9. A szöveges értékelések érdemjeggyé történő átalakításának elvei

A magyar Waldorf-iskolák kerettantervében megfogalmazott alapelvek szerint a Waldorf-iskolában az első tíz évfolyamon kizárólag szöveges értékelés készül. A szöveges értékelés tartalmazza az osztálytanító jellemzését a gyermekről, a gyermek egész évi szorgalmának és magatartásának értékelését, a gyermek részvételét a különböző iskolai feladatokban és tevékenységekben, a különböző tárgyakban elsajátított képességeit, szociális viselkedését, aktivitását, részvételi szintjét, reakcióit, érzelmi-esztétikai-szociális fejlődését. Mindezek a szöveges értékelésben előforduló elemek nem fordíthatók le csupán a tanulási eredményeket mérő hagyományos osztályzatokra. Ugyanakkor adott esetben (például iskolaváltáskor) szükség lehet arra, hogy a tanuló osztályzatokat kapjon, ezért szükséges megfogalmaznunk a szöveges értékelések érdemjeggyé történő átalakításának elveit. Fontos hangsúlyoznunk, hogy ezek az érdemjegyek – főleg az alacsonyabb osztályfokokon – semmiképp sem azt tükrözik, hogy a gyermek milyen mértékben (százalékban) sajátította el a tananyagot, hanem inkább azt, hogy milyen mértékben közelítette meg a Waldorf-iskolában az adott osztályfokon kitűzött pedagógiai célokat. Ezek a fejlesztési célok osztályfokonként és tantárgyanként részletezve megtalálhatók a Kerettantervben. E céloknak megfelelően váltjuk át a szöveges értékelést érdemjeggyé.

A szöveges értékelésnek érdemjeggyé történő átváltásának elve az 1-4. osztályban:

- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket biztosan teljesítette. (5)
- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket elérte. (4)
- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket részben teljesítette. (3)
- A továbblépéshez minimálisan szükséges elvárt eredményeket elérte. (2)

A szöveges értékelésnek érdemjeggyé történő átváltásának elve a felsőbb osztályokban.

5-8. évfolyam:

Ezeken az osztályfokokon a tanító irányítása mellett egyre nagyobb hangsúlyt kap a tanulók

önálló feladatvégzése, problémamegoldási képessége. Minél hatékonyabban, minél aktívabban és figyelmesebben vesznek részt a tanítási-tanulási folyamatban az évek során, a megfelelő tanulási eredmények elérése mellett annál inkább képesek egyre növekvő mértékben önállóan cselekedni, döntéseket hozni, kutatómunkát végezni, összegezni, csoportosítani, megfogalmazni, dramatizálni és jegyzetelni. A szöveges értékelés átváltását megkönnyítik a tudáspróbák, epochazárók 6. osztálytól százalékos eredményei.

9-10. évfolyam:

A 9. és a 10. osztályban a szöveges értékelés érdemjegyre átváltása megegyezik az első nyolc évfolyam gyakorlatával. E két évfolyamon még több kis-és nagydolgozatok, epocha- és témazárók írása, kiselőadások, beszámolók, projekt munkák adnak lehetőséget a szöveges, illetve a százalékos értékelésre.

A szöveges értékelésnek érdemjeggyé történő átváltásának elve az 5-10. osztályban.

- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket biztosan teljesítette, és biztonsággal képes egyéni vagy csoportos önálló munkában részt venni. (5)
- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket elérte, és kevés segítséggel képes egyéni vagy csoportos önálló munkában részt venni. (4)
- A Kerettantervben meghatározott pedagógiai célkitűzéseket részben teljesítette, és nagyobb mértékű segítséggel képes egyéni vagy csoportos önálló munkában részt venni. (3)
- A továbblépéshez minimálisan szükséges elvárt eredményeket elérte, és nehezen, sok segítséggel képes egyéni vagy csoportos önálló munkában részt venni. (2)

A félévi értesítőben, illetve az évvégi részletes szöveges bizonyítványban a pedagógusok a fenti elvekkkel összhangban lévő kifejezéseket, jelzőket használják a tanulók teljesítményének értékelésére, amelyek meghatározóak a szöveges értékelésnek érdemjegyekre történő átváltásakor.

11-12. évfolyam:

Pedagógiai alapelvünkből következően a formai értékelést nem minden esetben fordítjuk le osztályzatokra, csak a nagyobb tanulási szakaszokat /epochákat/ lezárandó, összefoglaló tudásszintmérő tesztek, dolgozatok, epochazárók, szóbeli beszámolók, vizsgák értékelését. Ezeken az évfolyamokon érvényesülhet az érdemjegyekkel történő minősítés (az ötfokú

skála), mivel ez esetben a tanuló teljesítményét nem önmagához, hanem már társai teljesítményéhez, illetve a tantervi követelményrendszerhez mérjük. A 11. és 12. évfolyam tanulói a fenti elvek alapján osztályzatot is kapnak. A tanulók teljesítményének értékelése során meg kell vizsgálni, milyen mértékben sajátította el az új ismereteket, birtokába jutott-e az ismeret- és tapasztalatszerzés aktuális formáinak, képes-e a szerzett tapasztalatok, ismeretek elvárt alkalmazására és bemutatására. Hol tart, illetve hová jutott el a fejlesztett szociális és individuális képességek tekintetében és a többi, adott tantárgy által ápolt kulcskompetenciához tartozó képességek, készségek terén. A szummatív értékelés során a tantárgyi tartalom válik dominánssá, mely a korábbi évfolyamokon is megjelenhetett már százalékos formában kifejezve. A százalékos értékeknek a záróvizsgák rendjéhez igazodó átváltásával születhetnek meg az osztályzatok.

A százalékos formában megjelenő értékelések átváltása érdemjegyekké:

- 80–100% elérése esetén jeles (5)
- 60–79% elérése esetén jó (4)
- 40–59% elérése esetén közepes (3)
- 25–39% elérése esetén elégséges (2)
- 0–24% elérése esetén elégtelen (1)

A tanulók folyamatos továbbhaladásának tartalmi és szervezeti követelményei

A Waldorf-iskola egységes iskola, ahol 1-12. évfolyamon Waldorf-kerettanterv alapján tanulnak a diákok, a 13. év pedig az érettségire készít fel.

Felvétel a középiskolába

A Waldorf-középiskolákba történő jelentkezés a középiskolai felvételi eljárás keretében a KIRrendszeren keresztül történik. Az iskola felvételi gyakorlata, hogy a középiskolába jelentkező tanulókkal és szüleikkel különkülön ismerkedő és motivációs beszélgetést folytat. Ezt minden esetben a leendő osztálykísérőből és a középiskolában tanító tanárokból álló előre meghatározott stáb bonyolítja le. A küszöbbeszélgetés lényege, hogy a tanárok megismerjék a diákok általános iskolai tanulmányi teljesítményét és eredményeit, illetve, hogy képet kapjanak a tanulók szociális és értelmi képességeiről. Amennyiben a felvételiző az iskolán

kívülről érkezik, az eljárás során a kooperatív és szociális készségeit felmérendő egy bothmer-foglalkozáson is részt kell vennie. A szülőkkel folytatott beszélgetés során az eddig tapasztaltakat kiegészítendő, az említett stáb igyekszik tájékozódni a gyermek iskolán kívüli életéről, a családban betöltött szerepéről is. E beszélgetés során az újonnan az iskolába kerülő családokat tájékoztatják arról, hogy miként ismerkedhetnek meg a Waldorf-pedagógiával, az iskolával és a rájuk váró szülői szereppel. Az ismerkedő-tájékozódó beszélgetés tapasztalatai, a tanulmányi teljesítmény és a szociális készségek együttesen határozzák meg, hogy a tanuló felvételt nyerhet-e a középiskolába. Az iskolán belüli továbbhaladás (értsd: gimnáziumba lépés) egységes iskola lévén folyamatos, de ez esetben is történik egyfajta rátekintés a diák munkájára, jelenlétére az osztályban. Ebben fontos szerepet játszik a nyolcadikos éves munka és az éves drámaelőadáson nyújtott teljesítmény. Esetükben a felvételi bizottságnak és a leendő osztálykísérőnek azt kell eldöntenie, hogy tanulmányi eredményeik és az osztályközösségben betöltött szerepük megfelelő szinten van-e ahhoz, hogy a továbbiakban is az intézmény tanulói lehessenek. A más iskolából érkezők sikeres felvételi után az iskola kapcsolatba lép a szülőkkel, és a tanári és szülői kollégiummal egyeztetve megismertetik őket az új környezettel, a szülői minőséggel és feladatokkal.

Az érettségi vizsga

Az érettségi vizsgákat a hatályos jogszabályi előírások szerint végezzük az Oktatási Hivatal, a Kormányhivatal irányításával. Intézményünkben a tizenharmadik évfolyam az érettségire való felkészülést szolgálja. A kötelező magyar, történelem, matematika, idegen nyelv és a választott tantárgy érettségi vizsgájára készülnek ebben az évben a diákok.

A rendes érettségi vizsgára az iskola köteles a felkészülést biztosítani közép- és emelt szinten a kötelező tárgyakból (matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem). Ezekon kívül a nálunk oktatott mindkét idegen nyelvből (angol, spanyol), illetve biológiából kérhetnek a diákok emelt szintű felkészítést. A többi választható tárgyból (informatika, fizika, kémia, földrajz, testnevelés, dráma, ének-zene, rajz és műalkotások elemzése) középszintű felkészítést biztosítunk. Amennyiben egy tárgyból legalább 3 tanuló igényli a felkészítést, az iskola akkor tudja vállalni a 13. évfolyamon középszinten a heti 4, emelt szinten a heti 6 óra megtartását. Kevesebb jelentkezőnél a szaktanárral folytatott egyéni konzultációt javasoljuk. Az előrehozott érettségi vizsgákra minden diák saját felelősségére, önállóan készül fel.

A középszintű szóbeli érettségi vizsga témaköreit a szaktanár állítja össze, alkalmazkodva a részletes érettségi vizsgakövetelmények című jogszabály előírásaihoz. Ezen témaköröket a szaktanárok a jogszabály által előírt időben kihirdetik.

Közép- vagy emelt szintű előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet angol vagy spanyol nyelvből az a 11.-12. évfolyamos diák, aki az érintett tantárgyból a középszintű követelményeket saját osztályfokán az iskola helyi tanterve szerint teljesítette, a szaktanár támogató javaslatával rendelkezik, és eredményes osztályozó vizsgá(ka)t tesz.

A diákok emelt szintű felkészítését 11-12. osztályban fakultációk segítik. Öt jelentkező esetén indul foglalkozás heti 2 órában a tanári kollégium által meghirdetett tárgyakból. Ez az időkeret a 13. osztályban kapott heti 4-6 óra felkészítéssel elegendő idő arra, hogy a diákok elsajátítsák a részletes érettségi vizsgakövetelményekről szóló jogszabály emelt szintű fejlesztési feladatait és követelményeit.

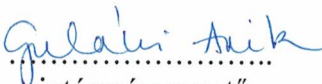
ZÁRADÉK

A Tanári Kollégium a gimnázium felmenő rendszerben történő kiépítésével az intézmény 13. évfolyamos Waldorf-iskolává átszervezésére tekintettel a pedagógiai programot módosította. A pedagógiai programot a 13 évfolyamra készült Waldorf-kerettanterv 2020 alapján, azzal egyezően készítette el – a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben elvárt, a Waldorf-kerettantervben nem érintett pedagógiai program tartalmak kiegészítő szabályozásával.

A módosítások átvezetése megtörtént, a Tanári Kollégium 2022. március 17-én megtartott ülésén az iskola egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai programját elfogadta.

A módosított pedagógiai program alapján egyedi megoldás engedélyezése, illetve az általános iskolai szakaszra meglévő egyedi megoldás engedély módosítása iránti kérelem benyújtása szükséges az emberi erőforrások miniszteréhez.

Kelt: Dunaújváros, 2022. március 17.

.....
intézményvezető

Fenntartó nyilatkozata:

A Göllner Mária Waldorf Pedagógiai Alapítvány fenntartó képviselőjében aláírással tanúsítom, hogy a fenntartó a pedagógiai program módosításához az Nkt. 26. § (1) bek. alapján egyetértését adja.

Kelt: Dunaújváros, 2022. március 21.

.....
fenntartó képviselője